



FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 818/2009/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

26/2010. (I. 27.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2009. szeptember 10-én előterjesztett **panaszát** a 2010. január 27-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv – a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos 2009. szeptember 10-én terjesztette elő panaszát a 2009. szeptember 8-án gyanúsítottként vele szemben végrehajtott eljárási cselekménnyel kapcsolatban. A panaszból és annak 2009. szeptember 19-én postára adott megerősítéséből és kiegészítéséből az alábbiak derültek ki.

A panaszos volt felesége ellen testi sértés, majd zaklatás miatt tett feljelentést. Az előbbi ügy magánvádas eljárásként a bíróságra került, az utóbbiban, álláspontja szerint, többszöri észrevételei után sem került sor érdemi cselekményre. Közben a volt felesége szintén feljelentést tett a panaszos ellen zaklatás miatt. A panaszost ezzel

¹

Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

kapcsolatban 2009. június 10-én gyanúsítottként hallgatták ki, de „elfelejtették” rabosítani.

2009. szeptember 4-én egy szeptember 2-án kelt levelet dobtak be – tértivevény nélkül – a postaládájába, amelyben arról tájékoztatta a rendőrség, hogy 2009. szeptember 7-én 9.00 órakor megismerheti a nyomozási iratokat. A panaszos azonban éppen ezen a napon érkezett haza vidékről, ezért nem tudott a kérdéses időpontban megjelenni. Megérkezése után, még 2009. szeptember 7-én délelőtt felhívta a büntetőügy előadóját, jelezve, hogy aznap nem, de másnap be tudna menni, azonban az előadó közölte, hogy neki az ügy iratait még aznap meg kell küldenie az ügyészségre, de a panaszost érintő iratokból másnap tud fénymásolatot adni. Ezért másnap, szeptember 8-án délután a panaszos a megbeszéltek szerint megjelent a kapitányságon, azonban a panaszos semmilyen iratot nem kapott, hanem elvégezték rabosítását. Álláspontja szerint ezzel a rendőrség egy szakmai hibát „sunyi módon” hozott helyre, eredetileg sem állt szándékukban iratot átadni. Ha tudja, hogy nem iratokat kap, hanem rabosítják, akkor nem jelenik meg, mert „nem volt miért”.

Álláspontja szerint sérültek a gyanúsított jogai, mivel nem ismeri az iratokat és a gyanúsítás pontos tartalmát. Ezzel kapcsolatban említést tett róla, hogy tudomása szerint szerepel az ügyben valamilyen löfegyverrel való fenyegetés is, ami nyilvánvaló képtelenség, mivel löfegyverét még a válóper előtt leadta. Ezzel kapcsolatban sérelmezi, hogy a nyomozó hatóság nem vizsgálta a volt felesége részéről a hamis vád vagy a hatóság félrevezetése bűncselekményét.

A panaszos kérte annak kivizsgálását, hogy „a nyomozás befejezése után” szabályos volt-e a rabosítása, illetve kérte az előadó felelősségre vonását, mert az lábbal tiporta az állampolgári jogokat.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében a rendőrségtől bekérte az ügygel kapcsolatos iratokat. A megküldött iratok közül az alábbiak bírnak relevanciával.

1) A panasszal érintett rendőr százados, a panaszos büntetőügyének előadója az eseményről írt, 2009. szeptember 14-én kelt jelentésében rögzíti, hogy őt a panaszos 2009. szeptember 7-én délelőtt felhívta azzal, hogy az iratismertetésen nem tud megjelenni, de az őt érintő iratokból szeretne másolatot kapni. A r. százados tájékoztatta, hogy az iratokat meg kell küldenie az ügyészségnek, ezért a rendőrségen az iratokat megtekinteni nem tudja, ugyanakkor a kért fénymásolatokat át tudja venni egy későbbi időpontban a kapitányságon.

A jelentés szerint panaszos ez irányú kérdésére megállapodtak, hogy másnap 15.00 órakor a panaszos bemegy a kapitányságra, és őt a r. százados tájékoztatja az ügyről. A panaszos a megbeszéltek időpontban meg is jelent, de a r. százados az őt érintő iratokból nem tudott neki másolatot biztosítani, mivel – a rendőri jelentés szerint – a fénymásoló

meghibásodott. Az előadó közölte, hogy mivel az iratokat már megküldték az ügyésznek, ezért másolatot ott tud kérni az iratokból. A panaszos ezt tudomásul vette.

A jelentés szerint az előadó ezt követően közölte a panaszossal, hogy a gyanúsított kihallgatáskor a korábbi előadó által elmulasztott nyilvántartásba vételt („rabosítást”) el kellene végezni. A panaszos állítólag ezzel kapcsolatban nem emelt kifogást (sem az előadónál, sem a rabosítást végző technikuskánál), és a r. százados szerint mindvégig készséges, együttműködő volt. A panaszos megkérdezte ugyan a r. századost, hogyan lehetséges, hogy az első kihallgatásakor nem vették nyilvántartásba, de erre nem tudott válaszolni, mivel a mulasztást az ügy korábbi előadója követte el.

2) A rendőrségi iratokból kiderül, hogy panaszát a panaszos a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányságon is benyújtotta. A panaszt a rendőrség az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvénynek (a továbbiakban: Eutv.) a közérdekű bejelentésekre és panaszokra vonatkozó rendelkezései alapján bírálta el.

A panasz elbírálásának eredményéről szóló, 2009. szeptember 28-án kelt levél szerint a panaszost az iratok megismeréséről tértivevényes levélben tájékoztatta az előadó. Ezen túlmenően a panaszos azért nem kaphatott az őt érintő iratokból másolatot, mert 2009. szeptember 8-án valóban meghibásodott a kapitányság fénymásolója. Ez a tény ugyanakkor a terhelt jogok érvényesítését nem korlátozza, mivel az iratokat a terhelt és védője az ügyészi és bírósági szakban is megismerheti.

Az, hogy az ügy korábbi előadója elmulasztotta a panaszos nyilvántartásba vételét, nem valósított meg eljárási szabálysértést. A panasszal érintett r. százados az észlelt mulasztást pótolta, de az eljárásnak a panaszos önként alávetette magát, vele szemben kényszerrel alkalmazni nem kellett, panasszal a nyilvántartásba vétel ellen a helyszínen nem élt.

III.

1) A Testületnek elsősorban azt kellett vizsgálnia, hogy az eljárására irányadó jogszabályi rendelkezés, a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése szerint van-e a panaszolt kérdések kivizsgálására hatásköre. A hivatkozott bekezdés szerint az fordulhat a Testülethez, akinek az Rtv. „IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása [...] alapvető jogát sértette”.

A fent idézett rendelkezés alapján a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI.

fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, löfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A konkrét esetben a panaszból megállapítható, hogy az Rtv.-ben kifejezetten szabályozott intézkedésre, kényszerítőeszköz-alkalmazásra nem került sor. A Testületnek ugyanakkor lehetősége van arra, hogy az Rtv. IV. fejezetében, a rendőrség működésének általános elveit és szabályait rögzítő rendelkezések kapcsán vizsgálódása körébe vonjon minden olyan rendőri tevékenységet, amelyet az V. és a VI. fejezetek ugyan nem nevesítenek, de amelynek vonatkozásában a IV. fejezetben foglalt követelményeknek érvényesülniük kell.

Erre az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése nyújt lehetőséget, amely szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11. § (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze. Az Rtv. 11. §-án keresztül vizsgálhatóvá válik tehát a rendőrség részéről eljáró személyek olyan tevékenysége is, amely az Rtv.-től eltérő egyéb jogszabályok által rendezett eljárási szabályok alapján zajlik. A Testület hatáskörének ilyen értelmezése azonban nem biztosít korlátlan lehetőséget a Testület beavatkozására, mert erre csupán olyan esetekben lesz módja, amikor a panaszolt rendőri intézkedéssel vagy mulasztással szemben speciális jogorvoslatot az egyéb jogszabályok nem biztosítanak.

2) Jelen esetben a panaszból egyértelműen kiderül, hogy a panaszos nagyrészt olyan rendőri intézkedéseket, illetve mulasztásokat (az iratok megismerésére vonatkozó értesítés szabályszerűtlen megküldése, feljelentése kivizsgálása kapcsán nyomozati cselekmények elmulasztása, a hamis vád, illetve a hatóság félrevezetése bűncselekményeknek a volt felesége általi lehetséges elkövetése vizsgálatának elmulasztása) tett panasza tárgyává, amelyek a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) szabályozási körébe tartoznak. Ennek megfelelően e panaszok kapcsán a jelen ügyben azt kellett vizsgálni, hogy áll-e a panaszos rendelkezésére olyan speciális büntetőeljárási jogorvoslat, amely az általa sérelmezett fellépés orvoslására alkalmas.

Megállapítható, hogy egy folyamatban lévő büntetőeljárásról van szó, amelyben a panaszjog a Be. szerint biztosítva van. A Be. IX. fejezetében, a Jogorvoslat a nyomozás során alcím alatt található rendelkezések szerint a panaszos a nyomozó hatóság intézkedése, illetve annak elmulasztása miatt a 196. §, a feljelentés esetleges elutasítása esetén a 198. § alapján tud jogorvoslattal, jelesül panasszal élni.

A Testület a fentiek szerint megállapította, hogy a Be. hivatkozott szakaszai megfelelő jogorvoslati lehetőséget biztosítanak a panaszos sérelmei vonatkozásában. Ezért a Testületnek nincs hatásköre a panasz ezen részeinek vizsgálatára.

3) A Be. fent idézett szakaszai nem nyújtanak ugyanakkor megfelelő jogorvoslatot arra a feltételezett jogsértésre, hogy az ügy előadójának valójában nem is állt szándékában a panaszosnak másolatot adni az őt érintő iratokból, hanem ezt az ígéretet csupán azért tette, hogy a panaszost – az elmulasztott rabosítás céljából – ilyen módon bírja a rendőrségen való megjelenésre, hiszen még ha egy esetleges panasz nyomán az ügyész meg is állapítaná, hogy így történt, ezt a sérelmet a büntetőeljárás keretein belül semmilyen döntéssel, aktussal nem tudná orvosolni.

Ezért ebben a vonatkozásban a Testület megállapította hatáskörét, ugyanakkor alapjogsérelem megállapítását a rendelkezésre álló adatok nem tették lehetővé.

A panaszos csupán feltételezi, hogy ügye előadójának eleve nem is állt szándékában, hogy neki másolatokat biztosítson az iratokból. Ezzel a feltevessel szemben áll a bepanaszolt rendőr jelentése és a kapitányságvezető válasza, amely szerint a másolatok elkészítését és kiadását technikai probléma, a fénymásoló meghibásodása akadályozta meg.

A Testületnek nem áll rendelkezésére olyan bizonyíték, amely cáfolhatná, hogy a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányságon a fénymásoló a kérdéses időszakban valóban nem működött. **Megfelelő bizonyíték hiányában a panaszos feltételezését a Testület nem találta alátámaszthatónak, ezért a tisztességes eljáráshoz való jog sérelmét nem tudta megállapítani.**

IV.

A fentiek alapján a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt – mivel az ügyben alapjogsérelem nem volt megállapítható – kivizsgálásra megküldte a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv, a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság vezetőjének.

Budapest, 2010. január 27.

Dr. Kaltenbach Jenő
elnök

Dr. Juhász Imre
elnökhelyettes

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület